

บรรณานุกรม

- ไกรสร กิตติธโร, พระมหา. วันที่ 1 มกราคม 2556. สัมภาษณ์.
- การศาสนา, กรม. (2542). เทศน์มหาชาติ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542 ระหว่างวันที่ 15-17 กันยายน 2542 ณ หอประชุมพุทธมณฑล อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม. กรุงเทพมหานคร: วงตะวัน.
- _____. (2541). ศาสนพิธี เล่ม 2 หลักสูตรนิกกรรมและธรรมศึกษาชั้นโทขององค์การศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. (2550). ศาสนพิธีในพระราชพิธี. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กองแก้ว วีระประจักษ์, (ผู้เรียบเรียง). (2530). การทำสมุทไทยและการเตรียมโบลาน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : เอกสารวิชาการหอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากรพิมพ์เผยแพร่ พุทธศักราช 2530 ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล สหประชาพานิช.
- _____. 1 ตุลาคม 2551. สัมภาษณ์.
- คณะกรรมการรวมวรรณกรรมอาเซียน. (2543) . วรรณกรรมอาเซียน. เล่ม 3 เอ = Anthology of asean literatures volume III a : วรรณกรรมสมัยธนบุรีและรัตนโกสินทร์ ฉบับแปล . กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง.
- คณะกรรมการเฉพาะกิจยกร่างแบบอย่างในการปฏิรูปทางวัฒนธรรมของคนไทย สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. วารสารวัฒนธรรมไทย, 24 (11) (พ.ย. 2528)
- คณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2551). แต่งแปลบาลี. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด นวสาส์น การพิมพ์.
- พระราชพิธีสิบสองเดือน. (2552). (พิมพ์ครั้งที่ 21). กรุงเทพฯ: หอรัตนชัยการพิมพ์. (จัดพิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ พระธรรมญาณมุนี (วรรณ มนูญมหาเถร)
- เจนดุริยางค์, พระ. (2527). แบบเรียนดุริยางค์สากล. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์กรมแผนที่ทหาร.
- เจริญ ไวรวิจกุล. (2545). การศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- จุฑารัตน์ ไชยสวัสดิ์. (2553). มหาชาติคำหลวง: การแปลเพื่อการรับรู้สาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- จุฑารัตน์ เหลื่อนาค. (2532). การปริวรรตโบราณและสมุดข่อย. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒ พิษณุโลก.
- ชลธิธา กลัดอยู่. (2518). ฉันทลักษณ์ในมหาชาติคำหลวง. วารสารเมืองโบราณ, 1(3) (เม.ย.-มิ.ย.
2518), 25-28.
- โชษิตา มณีใส. (2544). ลักษณะคำประพันธ์ในมหาชาติคำหลวงกัณฑ์มหาพน. วารสารราชบัณฑิตย,
26(3 มิ.ย. - ก.ย. 2544), 99- 115.
- ณรงค์ชัย ปิฎกัรชต์. (2542). สารานุกรมเพลงไทย. กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์.
- บุญเดือน ศรีวรรณ และประสิทธิ์ แสงทับ. (2542). สมุดข่อย. กรุงเทพฯ: สตาร์ปรีน จำกัด.
ป.ส. ศาสตรี, (ผู้แปล). (2504). อสังการศาสตร์ ของ วาควภูม. กรมศิลปากร อนุญาตจัดพิมพ์เป็น
อนุสรณ์ในงานฌาปนกิจศพคุณหญิงริ้ว เกษตรหิรัญรักษ์ ณ สุสานหลวงวัดเทพ
ศิรินทราวาส 23 พฤศจิกายน 2504.
- ประจักษ์ สายแสง. (2512). มหาชาติคำหลวงแต่งในเมืองพิษณุโลก, ชุมชนภาษาและสังคมศาสตร์
วิทยาลัยการศึกษาพิษณุโลก. (เอกสารอัดสามเนา)
- ประพัฒน์ ตรีณรงค์. (2528). นักเทศน์ทำนองแบบเทศน์มหาชาติ. วารสารวัฒนธรรมไทย, 24
(11) (พ.ย. 2528), 13-20.
- ปรีชา ทิชนพงศ์ . (2534). บาลี-สันสกฤตที่เกี่ยวกับภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เปลื้อง ณ นคร. 2544. ประวัติวรรณคดีไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช จำกัด
ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าฟ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา. (2493). ภาพยัมมหาชาติ : 87-88 และ 10
ณัชชา โสคติยานุรักษ์. (2547). พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: แอคทีฟ
พริ้นท์ จำกัด.
- ธงชัย สุนนจักร. (2538). ประมวลฉันทลักษณ์ คู่มือการแต่ง ฉันทภาษามคธ ป.ธ.8. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์การศาสนา.
- ธนิต อยู่โพธิ์. (2525). พระอภิธรรมเทศนาบนดาวดึงส์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด
ศิวพร. (จัดพิมพ์ในงานบำเพ็ญกุศลแด่คุณแม่หมาน้อย อยู่โพธิ์ 1 ตุลาคม 2526).
_____. (2498). ดนตรีในพระธรรมวินัย. กรุงเทพฯ: ศิลปากร.
- _____. (2524). ตำนานเทศน์มหาชาติ. (สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี พิมพ์เป็นที่ระลึกใน
งานทอดกฐินพระราชทาน ณ วัดมเหยงคณ์พาราม กรุงเทพมหานคร วันที่ 29
ตุลาคม พุทธศักราช 2524). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี.
- ธวัช ปุณโณทก. 2549. อักษรไทยโบราณ ลายสือไทยและวิวัฒนาการอักษรของชนชาติไทย.
กรุงเทพมหานคร. ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามลดา.
- ธนาคารกรุงเทพ . 2529 . การละเล่นพื้นบ้านศูนย์สังคีตศิลป์. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์ (ธนาคาร,
กรุงเทพ จำกัด จัดพิมพ์เผยแพร่เนื่องในโอกาสครบรอบ 7 ปี ศูนย์สังคีตศิลป์ พ.ศ. 2529)

- ธัมมกิตติมหาสามี, พระ. (2515). สัทธมมสังคโห. กรุงเทพฯ: นครหลวงกรุงเทพธนบุรี สภาการศึกษามหา
มกุฏราชวิทยาลัย.
- สาส์นสมเด็จพระ เล่ม 24. (2515). (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____ . เล่ม 18. (2505). สาส์นสมเด็จพระ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- นิตยา กาญจนวรรณ. (2515). วรรณกรรมอยุธยา. กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2527). ปากไก่และใบเรือ: รวมความเรียงว่าด้วยวรรณกรรมและประวัติศาสตร์
รัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ: อมรินทร์การพิมพ์.
- _____ . (2538). ปากไก่และใบเรือ/ ว่าด้วยการศึกษาประวัติศาสตร์-วรรณกรรมต้น
รัตนโกสินทร์. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อมรินทร์การพิมพ์.
- พรทิพย์ แฟงสุด, (บรรณาธิการ). (2544). ฉันทลักษณ์ไทย โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย และ
ลิลิต. หจก. สำนักพิมพ์ฟิสิกส์เซ็นเตอร์
- พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ฉบับหลวงประเสริฐ. (2459). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พิชิต อัครนี้. 2536. วรรณกรรมไทย สมัยสุโขทัย-กรุงศรีอยุธยา. กรุงเทพมหานคร. โอ.เอส.
พรินต์ติ้งเฮาส์.
- พูนพิศ อมาตยกุล. (บรรณาธิการ). (2552). เพลง ดนตรี และนาฏศิลป์ จากสาส์นสมเด็จพระ สมเด็จพระ
กรมพระยาดำรงราชานุภาพ สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์.
- ไพฑูริย์ พรหมวิจิตร. (2541). ฉันทศาสตร์ไทย. กรุงเทพฯ: เลิฟแอนด์ลิฟเพรส จำกัด
- ภาชิต จิตรภาษา. (2545). มหาชาติคำหลวง มีกี่ฉบับ? ใครแต่ง? วารสารศิลปวัฒนธรรม, 24(1),
(พฤศจิกายน 2545) 115-117.
- ภิญโญ สาธร. (2521). หลักการศึกษาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุภา.
- มณี พยอมยงค์. (2519). การวิเคราะห์และเปรียบเทียบมหาชาติฉบับภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคอีสาน
และภาคใต้. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ยอร์ช เซเดส์. (2504). ตำนานอักษรไทย. โครงการพัฒนาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
อ้างถึงใน ธวัช ปุณโณทก. 2549. อักษรไทยโบราณ ลายสือไทยและวิวัฒนาการอักษรของ
ชนชาติไทย. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามลดา.
- วราภรณ์ บำรุงกุล. (2537). ร้อยกรอง. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ พี. พรินต์ติ้ง กรุ๊ป จำกัด.
- เริง อรรถวิบูลย์. (2512). ความรู้เรื่องพิธีกรรมนิยมสงฆ์ เล่ม 1. กรุงเทพฯ: องค์การค้าของคุรุสภา.
- เริงฤทธิ์ เบ้าม่วงส์. 4 กรกฎาคม 2545. (ผู้อำนวยการส่วนกิจการคณะสงฆ์ สำนักเลขาธิการ
มหาเถรสมาคม สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ). สัมภาษณ์.

- ลาวัลย์ ไกรเดช. (2552). เทศน์มหาชาติ ฉลองราชย์ 60 ปี พระราชพิธีบรมราชาภิเษก, (โครงการดนตรีไทยอุดมศึกษาเฉลิมพระเกียรติ วันที่ 29-30 สิงหาคม 2552). สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (ม.ป.ท.)
- วันเนาว์ ยูเด็น. (2527): 77-78 อ้างใน เอกพงษ์ ประสงค์เงิน. (2537). การศึกษาวิเคราะห์ลักษณะสัมพันธ์ในมหาชาติคำหลวงตามแนวสัทวิทยาสัทสัมพันธ์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิบูลย์ศักดิ์ วิจิตรระกะ, 28 พฤศจิกายน 2555. อดีตผู้สวดโอ้เอ้วิหารราย. สัมภาษณ์.
- ศิลปากร, กรม. (2516). มหาชาติคำหลวง. (พิมพ์ครั้งที่ 6) กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญธรรม.
- _____. (2516). ตำนานหนังสือมหาชาติ มหาชาติคำหลวง. พระนคร : คลังวิทยา.
- สุกัญญา สุจฉายา. (2543). เพลงพื้นบ้านศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (โครงการตำรา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- สมชัย เกื้อกุล. (ม.ป.ท.). พระมหาชาติคำหลวง. เอกสารอัดสำเนา. ฝ่ายพิธี กองศาสนูปถัมภ์ กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ
- _____. 11 ตุลาคม 2546. เจ้าหน้าที่บริหารงานการศาสนา กองศาสนูปถัมภ์ กรมการศาสนา. สัมภาษณ์.
- _____. (ม.ป.ป.). พระมหาชาติคำหลวง. (ม.ป.ท.).
- สุจิตต์ วงษ์เทศ. 2548. คนไทยมาจากไหน?. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน. (วารสารศิลปวัฒนธรรม ฉบับพิเศษ).
- เสฐียรโกเศศ. (2500). ประเพณีเก่าของไทย. กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา.
- _____. (2522). นิรุกติศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์.
- สมปอง พรหมเปี่ยม. (2536). ทำนองเสนาะ: ทางเข้าสู่สุนทรียภาพ. กรุงเทพฯ: Mild Publishing.
- _____. (2551). ร้องรำทำเพลง: ดนตรีและนาฏศิลป์ชาวสยาม. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์.
- สุชาติ ละออง. 15 สิงหาคม 2549. สัมภาษณ์.
- สันต์ สุวรรณประทีป. (2525). การสวดมหาชาติคำหลวงและโอ้เอ้วิหารราย. วารสารศิลปวัฒนธรรม, 3(9) (กรกฎาคม 2525), 28-30.
- สุชาติ ละออง. (ผู้บรรยาย). 17 สิงหาคม 2549. โครงการภาษาศิลปมนุษยศาสตร์ ครั้งที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุภาพรรณ ณ บางช้าง. (2535). ขนบธรรมเนียมประเพณี: ความเชื่อและแนวปฏิบัติในสมัยสุโขทัยถึงสมัยอยุธยาตอนกลาง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรียา รัตนกุล. (2555). พิธีกรรมในศาสนา เล่ม 1. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล.

- อิงอร สุพันธ์วิณิช. (2550). วิวัฒนาการอักษรและอักษรวิธียไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุดม อรุณรัตน์. (2526). ตุริยางคนตรีจากพระพุทธรศาสนา. กรุงเทพฯ: คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม.

ภาษาอังกฤษ

- Chalernsak Pikulsri. (1996). Tipitaka as a Mirror to Indian Music History. The Third International Music Conference and Festival Asian Music: Diffusion and Acculturation by The ASIA-Pacific Society for Ethnomusicology(116-126). Mahasarakham: Aphichat Printing.
- Cole, Hugo. (1974). Sounds and Signs: Aspects of Musical Notation. London: Oxford University Press.
- Garrett, M. Allen. (1958). An Introduction to Research in Music. Washington D.C. : The Catholic University of America Press.
- Hugo Cole. (1974). Sound and Signs Aspects of Musical Notation. Fletcher & Son Ltd., Norwich. Oxford University Press.
- Kaufmann, Walter. (1975). Tibetan Buddhist Chant: musical Notation and Interpretations of Song Book by the Bkar Brgyud Pa Da and Sa Skya Pa sect. Indiana University Press Bloomington, USA.
- List, George. (1961). Speech Melody and Song Melody in Central Thailand. Ethnomusicology, 5 (pp.16-32). New York.
- _____. (1971). The Boundaries of Speech and Song. Ethnomusicology, 7 (pp. 1-16).
- In McAllester, D. P. (Ed.), Reading in Ethnomusicology. New York - London : Reprint Corporation.
- Miller, E. Terry. (1962). A Melody Not Sung : The Performance of Lao Buddhist Texts in Northeast Thailand. Selected Reports in Ethnomusicology, 9. Text, Context, and Performance in Cambodia, Laos, and Vietnam (pp.161-188.). University of California.
- Nettl, Bruno. (1972). Music in Primitive Culture (Third Printing). Harvard University Press, Cambridge. USA.

Neume. Encyclopedia Britannica online. Encyclopedia Britannica, Inc. Available from:
<http://global.britannica.ac./art/neume> [Accessed 2015 March 11]

neume. (Wikipedia online citation Oxford English Dictionary(2ed ed.) Oxford University Press. 1989. อ้างใน Wikipedia)

Sadie, Stanley. (Editor). 1980. The New Grove Dictionary of Music and Musicians. London: Macmillan Publishers Limited.

Swangviboonpong, Dussadee. 2000. Thai Court Singing: History, Musical Characteristics and Means of Transmission. Ph.D. Dissertation, School of Oriental and African Studies, University of London.

Tingsabadh, M.R. Kalaya and Abramson, Arthur. 1993. Thai, Illustrations of the IPA. Journal of the International Phonetic Association 23(1), 24-28.

เว็บไซต์

http://daily.khaosod.co.th/view_news.php?newsid= วันที่ 22 เมษายน 2557 ปีที่ 24 ฉบับที่ 8546 ข่าวสดรายวัน(เข้าใช้วันที่ 30 เมษายน 2557)

